

Virksomhedsplan

2006 – 07

Den integrerede Institution Riisvangen

**Risvang Allé 27 a
8200 Århus**

Tlf. 86169763

Indledning

Visionen for vores arbejde er følgende:

Vi vil i samarbejde med børn, forældre og det omgivende samfund skabe en institution, hvor alle kan lide at være/trives – hvor alle samarbejder på en respektfuld, positiv, åben og konstruktiv måde og udvikles ved passende udfordringer.

Vi håber, at denne virksomhedsplan kan være med til at danne et udviklende og fremadrettet udgangspunkt mod dette mål.

Virksomhedsplanen er udarbejdet i samarbejde mellem ledelse, personale og institutionsbestyrelsen.

Den Integrerede Institution Riisvangen blev i 1950 oprettet af Århus Kommune i samarbejde med Børnenes Kontor, som én ud af syv selvejende institutioner. I efteråret 2005 besluttede Børnenes Kontor at afslutte det mangeårige samarbejde. Vi er stadig en selvejende institution uden tilhørsforhold. På langt de fleste områder foregår driften som i en kommunal daginstitution, men forældrebestyrelsen har flere afgørende beføjelser bl.a. i forhold til ansættelse/afskedigelse samt budget/økonomi. Fra huset blev taget i brug, fungerede det som en 60-børns børnehave, hvilket den gjorde indtil 1986, hvor den blev ombygget og omstruktureret til en integreret institution. Samtidig blev vi nednormeret til 32 børn, som er fordelt på to grupper: en vuggestue (Solen) og en børnehave (Regnbuen).

Udover denne virksomhedsplan, har vi desuden en velkomstpjece til forældrene. I denne kan man få flere detaljerede oplysninger om hverdagen i vores institution. Endvidere henviser vi til vores hjemmeside, der findes via Århus Kommunes daginstitutionsportal: portal.aarhus-m1.dk

Værdier:

Den Integrerede Institution Riisvangens praksis bygger på 7 kerneværdier, som er: Omsorg, Engagement, Empati, Ansvarlighed, Respekt, Rummelighed og Humoristisk sans. Disse afspejler et inspirerende og engageret læringsmiljø, der skaber fundament for børns udvikling og trivsel.

Gennem omsorg, empati og indlevelse i børnenes livshistorie skabes en tryk og tillidsfuld atmosfære, som er grundlæggende for relationsdannelse samt etablering af venskaber. Ligeledes betragter vi humoristisk sans som en vigtig del af et dynamisk miljø.

Ved at være ansvarlige, reflekterende og synlige voksne respekterer samt anerkender vi børn og voksnes forskelligheder. Dette danner baggrund for rummelighed og tolerance, hvilket bidrager til at udvikle børnenes identitet og give dem tro på eget samt andres værd.

Dette værdigrundlag afspejler et helhedssyn på barnet

Ud over vores egne værdier, som er beskrevet ovenfor, har Århus Kommune også udarbejdet deres værdisæt, som indeholder ordene: troværdighed, respekt og engagement.

Ligeledes optræder værdiordene : omsorg, udvikling og medansvar i Lov om Social Service. Disse værdier har vi inddraget i institutionens værdigrundlag, da de ligger fint i forlængelse af vores. Det næste afsnit i virksomhedsplanen indeholder en beskrivelse af den pædagogiske praksis / lærings- og udviklingsforståelse, hvor vi giver et billede af, hvordan alle disse mange værdier udmøntes i praksis.

En beskrivelse af den pædagogiske praksis / lærings- og udviklingsforståelse på Solen :

Når barnet starter i vuggestuen, tilbyder vi en begyndersamtale. Formålet med denne samtale er

- at få flest mulige informationer om jeres barn
- at videregive vigtige informationer om vuggestuen til jer
- at skabe gensidig forståelse og åbenhed forældre og personale imellem, så barnet oplever en sammenhæng mellem hjem og institution

Grundlaget for et godt vuggestueliv er gensidig tillid mellem barn, forældre og personale. Derfor tilrettelægger vi det sådan, at vi kan tage os ekstra meget af barnet den første tid. Så vidt det er muligt er barnet knyttet til få personer i starten. Vi anbefaler, at forældrene er med barnet ca. 2 timer de første 2-3 dage, og at det derefter får nogle korte dage, hvor det ikke skal sove i vuggestuen. Hvor lang indkøringen skal være aftales hen ad vejen, når vi ser, hvordan det går, men vil typisk strække sig over ca. 14 dage. Er der ikke mulighed for den lange indkøring, tilrettelægger vi sammen med jer en plan, der stemmer overens med jeres muligheder.

Efter ca. 6 måneder tilbyder vi en samtale, hvor vi kan snakke om, hvordan den første tid er gået.

Helt fra fødslen er børn i besiddelse af et stort selvværd. Det er utrolig vigtigt, at dette selvværd styrkes, så barnet bevarer troen på sig selv og bliver en stærk og rummelig person. Den pædagogiske metode, som vi anvender, kaldes den anerkendende pædagogik, dvs. at vi ser og anerkender barnet som det er, og at barnet oplever, at det er værdifuldt for andre, sådan som det er. Det praktiserer vi på følgende måde:

- Vi respekterer barnets følelser, både de positive og de negative, dvs. at vi sætter ord på de følelser, barnet har, så det på den måde føler sig forstået. Dette er en forudsætning for at kunne sætte sig i en andens sted, dvs. udvise empati.
- De voksne er tydelige over for barnet. Det vil sige, at barnet møder engagerede, omsorgsfulde voksne, der tager ansvar og derved anerkender, at der er forskel på børn og voksne. Voksne der giver børn lov til at være børn og ikke giver dem større ansvar end de kan magte.
- Vi anvender et personligt sprog. Det vil sige et sprog, som udtrykker vores følelser, reaktioner og behov. Grundelementerne i det personlige sprog er: ”Jeg vil have / ikke have at...” i stedet for: ”Du må ikke...”. Når det personlige sprog anvendes, har barnet et sted at rette sin vrede, og på den måde føler det sig respekteret og taget alvorligt.

- Vi bestræber os på at minimere skæld ud mest muligt. Det drejer sig om at prøve at forstå barnets hensigter og derudfra snakke med det om det skete. Der er altid en årsag til barnets handling. I konflikter er det vigtigt, at den voksne lytter til alle involverede og får børnene til at forstå, hvordan de andre har det, for på den måde at styrke deres empati. Endelig skal den voksne fortælle barnet, at det er det skete, der er noget galt med og ikke barnet.
- For at give barnet mulighed for at udvikle alle sider af sig selv, tager vi ligeledes udgangspunkt i det, barnet kan for også at styrke selvtilliden. Vi hjælper dem til succesoplevelser ved at give dem små opgaver som fx at dække bord. Det giver motivation til at afprøve nye udfordringer og på den måde mestre nye opgaver. Jo bedre tingene lykkes, jo større er lysten til at tage nye udfordringer op.

For vuggestuebørn er leg den vigtigste beskæftigelse, da det er den måde, de lærer sig selv og kammeraterne at kende og med tiden udvikler venskaber. For at respektere deres leg, undgår vi så vidt muligt unødvendige afbrydelser.

Da børnene ikke kan vælge noget, de ikke ved er en mulighed, sørger vi for, at de stifter bekendtskab med andre former for beskæftigelse og måder at være sammen på ud over de selvvalgte lege. Derfor tilrettelægger vi beskæftigelser i små og større grupper afhængig af alder og interesser. Dette planlægges på stuemøder, som vi har hver fredag formiddag og kan bl.a. være:

- kreative aktiviteter, hvor barnet præsenteres for et righoldigt udbud af maling, materialer og forskellige teknikker. Der gøres meget ud af at præsentere de færdige resultater på en indbydende måde, for at udvikle barnets æstetiske sans.
- fordybelse i mindre grupper, så der bliver mere voksenkontakt til det enkelte barn. I disse små grupper får det enkelte barn bedre mulighed for at udfolde sig og lære de andre børn at kende.
- forskellige aktiviteter på legepladsen
- at give børnene omverdenserfaring, hvor de kan hente inspiration til deres lege. Derfor arrangerer vi små og store ture ud af huset. Det kan være fx ture med bus og tog, på biblioteket, til andre legepladser og i skoven. Fælles ture giver børnene en følelse af samhørighed.

Forudsætning for at blive en god legekammerat er, at barnet får udviklet sit sprog optimalt. For at støtte den sproglige udvikling, er det vigtigt, at der sættes ord på de ting, der gøres og på de ting, vi ser. Det er med til at udbygge barnets forståelse af den verden, der omgiver det. Samtidig er det vigtigt, at der tales et korrekt og nuanceret sprog, hvor tingene kaldes ved rette navn.

Vi har forskellige måder at stimulere den sproglige udvikling på fx:

- bøger – i starten er det billedbøger, hvor vi snakker om tingene, vi ser på billederne. Senere udvides sværhedsgraden til bøger med tekst
- musik og sang – vi har en sangkasse, som består af forskellige figurer, der symboliserer bestemte sange. De mindre vuggestuebørn har svært ved at fortælle, hvilke sange, de gerne vil synge, men kan så i stedet finde den ting, der passer til sangen.

- rim og remser

Mange af disse ting foregår i grupper med et eller få børn, så der er rig mulighed for at få stort udbytte af samværet.

Vi har til hensigt at komme ud hver dag, både fordi det er sundt at opholde sig ude og fordi der er mere plads, så de kan lege uforstyrret i mindre grupper. Samtidig giver det mulighed for at stimulere barnets motoriske udvikling. Vores legeplads, skoven og andre legepladser giver gode muligheder for fysiske udfordringer. Vi bruger også Himmelrummet, hvor der er rigeligt med plads og store puder, man kan forcere.

I dagligdagen lader vi børnene klare så mange fysiske udfordringer som muligt, for at de kan blive selvhjulpne og få styrket deres selvtillid. Jo mere børnene får lov til

- at klatre op og ned af barnevognen / krybben
- at flytte rundt på møblelementet og tingene på stuen
- selv at klatre op på puslebordet

jo bedre udvikles de grovmotorisk.

Finmotorikken styrkes gennem

- puslespil, perler på snor, modellervoks, male, tegne, leg med klodser og lignende aktiviteter
- at spise og drikke selv
- at tage tøj af og på - så inden de forlader vuggestuen, er de som regel rigtig gode til det

Huset er en integreret institution, men opdelt i en vuggestue- og en børnehavegruppe, da vi mener, vi på den måde bedst tilgodeser det enkelte barns behov. Selv om institutionen er opdelt, har børnene stor glæde af at være sammen på tværs af alder og køn. De store børn lærer at tage hensyn til de mindre børn, og de mindre børn lærer nye ting ved at iagttage de større børn. Det tilgodeser vi bl.a. ved

- daglig søskendekontakt
- fælles aktiviteter for hele huset eller mindre grupper på tværs af huset
- leg på begge stuer på tværs af alder
- afholdelse af husets traditioner – fx påskefest, julefest, børnehavens fødselsdag.
- fælles ture ud af huset i større og mindre grupper

Når tiden i vuggestuen er ved at være slut, hjælper vi barnet med at få en god kontakt til Regnbuen, inden det skal flytte derind. Inden for den sidste måned følger vi jævnlige med barnet ind på Regnbuen og deltager i forskellige aktiviteter. Vi er også med i deres samling, og når tiden nærmer sig, spiser vi også derinde sammen med barnet. Ligeledes opsøger personalet fra Regnbuen barnet på Solen, for at være sammen med det i de vante omgivelser. Hvis det skal sove til middag, når det starter i børnehaven, værner vi det til at sove i puderummet, så ikke alle skift kommer på én gang.

En beskrivelse af den pædagogiske praksis / lærings- og udviklingsforståelse på Regnbuen:

Vi mener, at et veludviklet selvværd er fundamentet for, at barnet evner at indgå i tætte og udviklende relationer til både børn og voksne. Det er vigtigt at have en tro på sig selv og egen formåen for at være i stand til at rumme og respektere andre.

For at støtte op om udviklingen af barnets selvværd må vi som voksne:

- være nærværende ved at lytte oprigtig interesseret til børns oplevelser. Det er f.eks. respektløst, at man midt i en samtale med et barn afbryder, fordi der opstår forstyrrelser – en mor der lige skal give en besked – en kollega der lige vil fortælle noget.
- udvise omsorg ved at tage udgangspunkt i barnets individuelle behov.
- anerkende barnet som person og ikke vurdere barnet kun ud fra dets handlinger. F.eks. Rosa har det sjovt på rutschebanen og tager den ene tur efter den anden – pædagogen siger, hvor ser du glad ud, når du rutscher. Med denne sætning understøtter hun barnets selvværd ved at kommentere barnets følelsesmæssige tilstand. Hvis pædagogen havde valgt at kommentere, hvor god Rosa var til at rutsche, blev fokus flyttet til selve handlingen, og det blev Rosas selvtillid, der blev styrket.
- udfordre barnet og stille krav, der er afpasset dets udviklingsniveau.

På Regnbuen arbejder vi ud fra en praksis, der afspejler en vekselvirkning mellem planlagte og spontane aktiviteter, ofte i små grupper, såsom:

- ture ud af huset f.eks. til svømning, skov & strand, bibliotek, andre legepladser m.m.
- bevægelses- & musikforløb.

Vi har prioriteret de fysiske rammer meget højt, og det betyder i praksis, at børnene har rigtig gode muligheder for at bevæge sig. Vi har et puderum med ribbe og mange hynder i forskellige størrelser, som børnene kan boltre sig i. På 1 sal har vi Himmelummet, der bliver brugt som et fælles legerum, men også skaber rammen om sang/rytmik/bevægelse/gymnastik og teater/drama. 2 til 3 gange om ugen har vi musik og bevægelsesforløb og 1 gang om ugen tilstræber vi, at vi alle er på tur. Ligeledes er børnene ude på vores legeplads hver dag. Legepladsen indeholder mange små legeområder, der med deres alsidighed udfordrer børnenes motorik og skærper deres sanselighed.

Udeliv/Båldage

Børnene er ude på vores legeplads hver dag uanset vejret. Denne er tilplantet med forskellige buske og planter, som bliver inddraget i børnenes hverdag. Børnene bruger eksempelvis ofte bær, rabarberblade og andre af de spiselige elementer i deres lege. Samtidig indgår disse også i vores hverdag (fremstilling af syltetøj, rabarbersaft etc.). Vi har også en bålhytte, hvor vi bl.a. gennem hele året laver mad, brænder ler og bager. Hytten anvendes også som et hygge- og aktivitetsrum. På legepladsen har vi klatrevæg, gynger, sandkasse, balancetov, dæktunnel, bakke, vandkunst, cykelområde samt et grønt areal, som vi bruger til boldspil og fælleslege. Vi vægter, at børnene får en oplevelse af årets cyklus både plante- og dyremæssigt. Børnene skal lære at respektere naturen. F. eks. lærer vi børnene, at de ikke må brække grene af træerne eller træde smådyr ihjel, og at de ikke må smide sølvpapir fra sig.

Institutionens placering giver gode muligheder for at tage på ture til skov og strand samt nærliggende legepladser. I skoven bliver børnene udfordret motorisk bl.a. med rappelling på skrænterne, balancegang på træstammer over små vandløb, hulebyggeri, men vi anser det også for vigtigt, at der er tid til at kigge på skovsnegle og insekter, og hvad der ellers optager børnene. For at lære børnene at fordybe sig har vi ind imellem liggeunderlag med, som de ligger på lukkede øjne, og de øver sig så i at lytte til skovens lyde eller en eventyrfortælling.

Nede i skoven er der to søer, som vi igennem året kontinuerligt besøger og følger årets gang med net, spande og forstørrelsesglas.

Ved stranden foretager vi eksperimenter med vand og sand eller øver os i, hvem der kan kaste en sten længst ud i vandet.

Kreative aktiviteter.

Her i huset anser vi det for yderst vigtigt, at børnene på forskellig måde lærer at afprøve sig selv på det kreative område. Vi har på Regnbuen altid et tegnebord, hvor der er rig mulighed for at tegne, klippe og klistre, og hvor der er let adgang til forskellige typer af karton og papir. Vi har både et atelier og et træværksted, hvor børnene kan udfolde sig inden for forskellige maleteknikker, lave papmache, arbejde med ler samt afprøvning af hammer og sav. Vi har i løbet af året projekter på tværs af huset, hvor børnene skaber kunst eller sætter en musical / teaterstykke op til fremvisning til vores bedsteforældredag. Vi tager på besøg på kunstmuseet og ser på billederne, og nogle gange bestiller vi en kunstguide til at hjælpe os med at analysere billederne. Vi respekterer børns kunst ud fra den æstetisk holdning, at det skal se indbydende ud - både det, som bliver hængt op, og det som skal bringes med hjem.

Formiddagssamling.

Samlingsstunden er hos os et helt specielt læringsrum og foregår to til tre gange om ugen i tidsrummet kl.11- 11.30. Vi begynder altid samlingen med at skabe ro. Den voksne klapper i hænderne to gange og børnene svarer med to klap. Vi anser det for vigtigt, at vi er kulturbærere af nye og ældre sange samt salmer. Vi veksler mellem bevægelsessange og stillesiddende sange, og sommetider inddrager vi musikinstrumenter. Vi arbejder meget med rim og remser for at styrke den fælles identitet og den sproglige udvikling. Vi vægter, at børnene lærer at optræde for hinanden med hvad de har lyst til at vise. Dette tilstræber vi fra de er helt små, da det styrker børnenes selvværd og selvtillid at kunne overvinde en evt. generthed. Vi fortæller vandrehistorier for hinanden, og de voksne fortæller opdigtede eventyr med udgangspunkt i børnenes liv (vi bruger aldrig bøger i samlingen)

Vi bruger også samlingen til konfliktløsning via tale og rollespil af voksne, hvor børnene er aktører, samt styrede brydekampe (først og fremmest lærer børnene, hvordan man slås på en respektfuld måde og med hensyntagen til hinandens grænser). Børnene har her mulighed for at kanalisere hele deres følelsesregister ud.

Børnene lærer forskellige former for kommunikation, ikke at afbryde når andre taler, at kunne lytte til hinanden, at kunne formulere sig.

Gensidig information og planlægning af aktiviteter, hvem der skal med og hvornår.

Afdækning af børnenes legerelationer, så vi voksne bevidstgøres i, at det vi ser er det vi ser, således at vi kan understøtte børnenes legerelationer bedst mulig.

Storebørns- & læsegruppe.

Ca. fra efterårsferien og til påske samler vi de kommende skolebørn i en gruppe, hvor vi målrettet forbereder dem på den kommende skolestart. Vi er kravstillende, forstået på den måde, at børnene skal deltage samt medvirke i løsningen af diverse opgaver. Vi lærer dem betydningen af fællesskabets fordele frem for det individuelle. Børnene lærer at lytte til hinanden, at samarbejde samt at koncentrere sig. Opgaverne kan være flg.: At tegne sig selv og sin familie, skrive små ord og sit eget navn, lære omverdenserkendelse ved at tage på besøg forskellige steder(museer, havnen, Domkirken og Den Gamle By). Bundne opgaver ved fremstilling af kunst. Hver dag til frugt samles børnene ovenpå og får læst kapitelbøger, mens de spiser deres frugtmadpakker. I løbet af foråret tager vi besøg i børnenes børnehaveklasse og tager billeder til deres mapper. Vi modtager også genbesøg, så deres kommende børnehaveklasselærer får et indtryk af børnenes børnehave. Inden børnene går ud, holder vi en afskedsfest for dem, hvor de absolut er i centrum. De står på en guldstol og de voksne fortæller på skift små anekdoter fra deres børnehavetid, hvorefter de får overrakt deres mappe og en guldmedalje. Vi synger børnenes yndlingsange og leger deres yndlingslege. Til frokost spiser vi en madret, som børnene har valgt i fællesskab.

Leg

Ligeledes er det vigtigt at give plads til børnenes egne lege, da det er gennem, legen barnet udvikler evnen til eksempelvis at aflæse andre børn, forhandle og begå sig i en gruppe. De oplevelser og indtryk, som børnene får både hjemme og i børnehaven, er medvirkende til at give børnene inspiration i deres rollelege. Disse er væsentlige for udvikling af integritet og kompetencer. Børnehavens fysiske rammer giver mulighed for, at børnene kan fordele sig forskellige steder i huset. Dette betyder, at vi kan respektere børnenes privatsfære samt at børnene får ro til at fordybe sig i deres lege.

Venskaber

Børns venskaber er fundamentale. Gennem venskaber får børnene en styrket identitet samt forståelse for eget og andres værd. Ligeledes lærer børnene at udvise omsorg, rummelighed og ansvarlighed for hinanden. Derfor er det en afgørende kompetence for børnene at kunne etablere, udvikle og vedligeholde venskaber. En forudsætning for dette er, at barnet er i stand til at sætte sig i andres sted, dvs. udvise empati. Evnen til at udvise empati lærer barnet i mødet med voksne, som anerkender barnets følelsesmæssige udtryk, positive såvel som negative. Anerkendende pædagogik er hos os et vigtigt arbejdsredskab, hvor vi støtter barnets selvværd – således at barnet tør tro på sig selv og blive accepteret for den ”jeg er” og ikke kun for det ”jeg gør”.

Vi lærer børnene, at de er en aktiv og nødvendig del af fællesskabet, hvor egoet ikke er i centrum. Vi lægger vægt på, at børnene skal vente på hinanden, lade være med at afbryde, lytte til hinanden samt lære nødvendigheden af at indgå kompromisser.

For bl.a. at understøtte fællesskabet anser vi det som væsentligt at vi spiser sammen.

Vi understøtter børnenes venskaber ved:

- at respektere børnenes valg af legekammerater
- at give plads til fordybelse
- skabe gruppesammenhænge, hvor børnene får mulighed for at orientere sig mod andre børn end deres sædvanlige legekammerater.

- at opfordre forældrene til, at børnene besøger hinanden hjemme og på den måde skabe sammenhæng mellem hjem og institution.

Konflikter er en naturlig del af børns udvikling, og vi ser det som vigtigt, at børnene får nogle redskaber til selv at håndtere deres konflikter. Vi undersøger baggrunden for konflikten og lærer børnene, at det i orden at have forskellige meninger. Som voksne skaber vi normer for omgangsform og tone, og det er vigtigt, at der er overensstemmelse mellem det vi siger, og det vi gør. Vi skal fremstå som troværdige og autentiske rollemodeller for børnene. På den måde drager vi ikke forhastede konklusioner samt minimerer skældud.

Vores holdning til mobning og drilleri er, at der skal tages fat om problemet med det samme. Det gør vi ved, at vi tager problematikken op på vores samlingsstund og bruger aftaler om fælles regelsæt, dukketeater og brydekampe som løsningsmodeller. Ligeledes inddrager vi jer forældre så hurtigt som muligt.

Vi understøtter børnene i deres konfliktløsning ved at:

- lære børnene at tale respektfuldt til hinanden ved, at vi som voksne lytter til børnene og bruger et personligt og anerkendende sprog
- illustrere børnenes konflikter, hvor de kan genkende konflikten og være medspillere til løsningsforslag.
- bruge humoristisk sans, da dette kan hjælpe til at løse op for konflikter eller problematiske situationer.
- den daglige omgangsform i børnehaven afspejler omsorg, tolerance, ansvarlighed og vigtigheden af at tage hensyn til hinanden.

Vi vil gerne understrege vigtigheden af, at det pædagogiske personale udviser engagement, da dette virker afsmittende på kolleger, børn og forældre samt skaber et dynamisk arbejdsmiljø. Ligeledes mener vi, at nytænkning, overblik, målrettethed og refleksion er vigtige elementer i det pædagogiske arbejde.

Vores mål er, at børnene oplever en sammenhæng mellem hjem og institution. Det er vigtigt med en gensidig forståelse og åbenhed forældre og personale imellem, da dette er grundlaget for en konstruktiv dialog og samarbejde omkring det enkelte barn.

De seks læreplanstemaer / pædagogiske mål:

KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER:

Mål:

Barnet skal have en grundlæggende viden om den danske kulturarv og tradition samt have indsigt i og forståelse for andre kulturformer.

Barnet skal møde og afprøve sig selv i forhold til et bredt og alsidigt spekter af kulturelle og kunstneriske udtryksformer.

Barnet skal lære at arbejde med forskellige materialer, teknikker og redskaber, som kan give oplevelser og bidrage til barnets skabende og kulturelle aktiviteter.

Barnet skal understøttes i de kulturelle udtryksformer, så deres æstetiske bevidsthed skærpes.

Kreativitet:

Det gør vi ved at:

- de mindste børn skal have tid og rum til at gøre erfaringer med forskellige teknikker og materialer fx ”male” med tørre pensler, male med vand på papir. Næste skridt kan være at blande madkulør i vandet. Mindst én gang ugen maler en mindre gruppe børn med en voksen
- barnet i takt med at det bliver ældre, skal stilles over for mere krævende kreative udfordringer, som oftest udspiller sig i vores atelier i vinterhalvåret. Om sommeren flytter vi de kreative aktiviteter udenfor. Bl.a. hænger vi papirstykker / pap på en mur, således at barnet øver sig i at male horisontalt.
- barnet skal have adgang til tegne / skriverekvisitter
- barnet bliver præsenteret for et righoldigt udvalg af forskellige former for farver-
tørre farver: blyanter, tusser, voksfarver, fedtfarver, kulblyanter m.m.
våde farver: akvarel, akryl, vandfarver, stoffarver
- barnet har adgang til mange forskellige typer og størrelser af papir og karton (alm. tegnepapir, kardus, bølgepap m.m.) Derudover anvender vi også utraditionelle materialer / genbrugsmaterialer så som bark, fliser, akrylplast, drivtømmer, metaldåser, sten, glas, stof, ståltråd og hønsenet
- arbejde med ler, modellervoks og papmache, som udvikler barnets fornemmelse for det tredimensionelle og dets evne til at se tingene fra flere sider.
- skabe større kreative projekter på tværs af huset (kunstprojekter, udsmykning, kulisser til bedsteforældredag) samt fremstillede ting / figurer.
- barnets billedproduktion / billedudtryk bliver præsenteret på en respektfuld måde ved fx en smuk og æstetisk ophængning, eller på gipssøjler i synlige nicher / reposer.
- børnene øver sig i brugen af elementære værktødsredskaber (hammer, sav, skruetrækker). De 2-3 årige øver sig i at beherske hammer og sav, mens børnehavebørnene fremstiller enkle ting som fx en bil eller en båd, eller det fortsætter med at øve sig i at save.

Musik:

Det gør vi ved at:

- Solen har en sangkasse, hvor børnene på skift vælger en genstand, der illustrerer den sang, de gerne vil synge, da mange af børnene ikke har sprog til at udtrykke deres ønske. Vi bruger også instrumenter.
- Solen har et sanghæfte, som deles ud til forældrene. Til forældremødet i efteråret synger vi de sange fra sanghæftet, som forældrene ikke kender, så de kan synge sammen med deres barn hjemme.
- vi lærer børnene nye og gamle sange
- sang er en vigtig del af alle fællesarrangementer
- Regnbuen synger og spiller på musikinstrumenter i samlingsstunden. Her opfordrer vi børnene til at optræde for hinanden. Vi synger ofte sange / sanglege, der skal dramatiseres og som kræver, at børnene bruger deres fantasi fx "Havheksen" "Hør nu lyder jungletrommen" "En lille and"
- de voksne ofte spiller selvkomponerede eventyr med rekvisitter hentet i legetøjskasserne. Nogle gange bruger vi dette som pædagogisk metode fx i konfliktløsning. Børnene imiterer de voksne og bruger indholdet i deres rollelege og egne forestillinger.
- Regnbuen har en top 10 liste, således at børnene når at lære sangene. Listen offentliggøres, så forældrene kan synge sammen med børnene.
- Solen og Regnbuen i fællesskab skaber en forestilling / musical hvert år til bedsteforældredag
- vi lytter og danser til musik fra cd'er
- vi leger sanglege
- vi øver rim og remser
- præsentere børnene for et nuanceret musikvalg
- lære børnene at finde en indre ro ved at slappe af til new age musik / klassisk musik
- lade klassisk musik inspirere børnene i kunstneriske udfoldelser

Traditioner:

Huset har mange gamle som nye traditioner, hvor mange naturligt følger årets cyklus. Vi mener, at det er vigtigt, at børnene får kendskab til danske højtider, men også at der hvert år er en genkendelig tradition.

Det gør vi ved at:

- slå katten af tøndens hvilket foregår både her i huset og på et nærliggende plejehjem
- afholde påskefest, hvor der er arrangeret en skattejagt med efterfølgende fællesspisning
- vi har overnatning i børnehaven for alle børnehavebørn samt de ældste fra Solen. Op til overnatningen arbejder vi med et fælles tema fx riddere i middelalderen som kræver fremstilling af forskellige rekvisitter.
- invitere børnenes bedsteforældre til bedsteforældredag, hvor børnene i perioden op til dagen har forberedt et teaterstykke / musical. Vi afslutter med fælles frokost

- vi fejrer børnehavens fødselsdag den 15. juni med sang og bollekagemand. Samme dag tages et samlet foto af børn og personale
- vi hvert år inden sommerferien har et samarbejde med førskolebørnenes børnehaveklasser, hvor vi besøger disse og modtager dem på genbesøg. Vi holder afslutningsfest for skolebørnene, hvor hvert barn bliver markeret. Barnet sidder på en guldstol og en voksen fortæller om barnets tid i børnehaven. Derefter får barnet overrakt en guldmedalje samt sin mappe. Vi synger børnenes yndlingsange og slutter af med spisning, hvor menuen er en af børnenes yndlingsretter
- Regnbuebørnene og de ældste fra Solen tager på lyngtur til Skæring Hede, hvor vi plukker lyng samt leger på arealet
- vi holder en Halloween-inspireret efterårsfest, hvor børnene udhuler græskar og fabrikerer spøgelse og edderkopper. Selve festen foregår i et mørklagt rum. Vi synger uhyggelig / hyggelige sange og festen afsluttes med, at vi har en fælles picnic på gulvet.
- vi besøger "Nissen i Skunken" én gang om ugen i december måned.
- vi tager i skoven for at møde "den rigtige julemand"
- regnbuebørnene har en vandrenisse, som de på skift får med hjem. Forældrene skriver en lille fortælling om nissens oplevelser, som så bliver læst op i samlingsstunden. Når december er forbi, bliver fortællingerne sat ind i børnenes mapper
- vi besøger et nærliggende plejehjem og synger julen ind for beboerne
- vi afholder aftenjulefrokost for regnbuebørnene, hvor alle børn som personale møder op i galla
- Solen holder julefrokost en formiddag i december, hvor der serveres stort ta´ selv bord med børnenes yndlingsretter.

Ture ud af huset:

Det gør vi ved at:

- besøge byens museer, hvor vi får en kvalificeret gennemgang af udvalget af malerier, skulpturer, installationer og collager. Solen tager også på museer, men dette foregår på egen hånd uden guidet rundvisning
- tage i teater, hvor vi ser en forestilling fx dukketeater
- tage på biblioteket, hvor børnene i samarbejde med de voksne udvælger bøger, som skal lånes med hjem
- overvære Den Jyske Operas børneforestilling, som er en kombination af sang og teater
- tage på besøg på landet, hvor vi besøger en bondegård.

NATUREN OG NATURFÆNOMENER:

Naturen er grundlaget for vores liv og oplevelser. Gennem naturen udvikler barnet sig følelsesmæssigt, mentalt og fysisk.

Barnet skal lære glæden ved at færdes i naturen med alle sanser samt udvikle respekt og forståelse for dyr og planter

Barnet skal lære at udforske naturens mangfoldighed, få stimuleret sin nysgerrighed og derved få lyst til at eksperimentere samt lære at fordybe sig.

Skoven:

Det gør vi ved at:

- give tid til fordybelse fx når et barn får øje på en skovsnegl eller en regnorm i skovbunden eller et egern, der springer fra en trætop til en anden
- følge årstidernes cyklus og iagttagelse, hvordan træer og planter ændrer sig og følge dyrelivet
- klatre på træstammer, rappelle på skrænter og skråninger
- færdes i uvejsomt terræn
- bygge huler af grene
- konstruere balancebro over vandløb
- se på dyrespor
- bruge naturen som kulisse for lege fx vilde dyr, gemmeleg, cowboy og indianere (hvor vi medbringer sværd) boldlege, ”gamle” fælleslege såsom ”banke, banke bøf”, lege med faldskærm.
- koble fantasi og naturen sammen ved at ligge på ryggen med lukkede øjne og lytte til skovens ”musik” – trækronernes brusen – lytte til en voksens eventyrlige fortælling
- få øje på smukke naturscenarier (lysreflekser)
- lære barnet, at naturen er sårbar. Barnet må ikke knække grene af træerne, smide affald o. lign.
- lære barnet, hvad der er giftigt i skoven fx svampe og hvad man kan spise fx skovhindbær og brombær
- lytte til fuglesang samt iagttagelse forskelle på fuglenes stemmer
- vi igennem hele året samler materialer og lader dette indgå i husets kreative arbejde fx drivtømmer, der kan danne baggrund for billeder, store blade der til jul bliver omdannet til kræmmerhuse
- tage ned til søen med net og forstørrelsesglas for at kigge på fx haletusser og skøjteløbere

Stranden:

Det gør vi ved at:

- fange krabber o. lign.
- bygge sandslotte i sandet

- kaste sten og pinde i vandet og undres over, at sten synker til bunds, mens træpinde flyder oven på vandet
- samle sten, skaller og pinde til anvendelse i kreative projekter
- lade barnet mærke elementernes (sand – vand) forskellighed

Legepladsen:

Vi har bevidst indrettet legepladsen med henblik på, at børnene får naturlige oplevelser.

Det gør vi ved at:

- vi er ude hver dag uanset vejr og vind
- fabrikere syltetøj af bær fra vores solbær-/stikkelsbær- og hindbærbuske samt rabarber
- lade buske indgå i lege
- have båltag 1 gang om måneden, hvor der ofte bliver lavet mad
- lade børnene lege med mudder og vand
- børnene kan etablere lege med vand og udforske vandpytter. Vi har bl.a. tagrender, så barnet kan eksperimentere med, hvordan vand bevæger sig samt skabe forskellige konstruktioner
- børnene om sommeren leger i vandbassiner. Vi har vanddunke hvorfra børnene kan tappe vand til deres lege
- om vinteren tager vi badebassinet ind på Solens badeværelse, hvor vuggestuebørnene på skift holder ”store badedag”. I bassinet er der forskellige krus og bøtter, så de kan eksperimentere.
- om vinteren lægger vi snebolde ind i fryseren for at se, hvad der sker med dem, når de kommer ud igen til sommer
- bygge snemænd, kælke og kaste med snebolde

Naturfænomener:

Det gør vi ved at:

- låne bøger på biblioteket
- tale med børnene, når der naturligt opstår en situation som fx torden, hagl, sne og tåge
- tage snebolde ind på stuen for at se, hvad der sker med dem eller lægge dem i fryseren i længere tid.

SPROG:

Sproget er en forudsætning for at kunne klare sig blandt andre. Det er et udtryks- og kommunikationsmiddel. Der er mange sprog, som spiller en rolle i barnets udviklingsproces fx kropssprog, tegnsprog, talesprog, billedsprog og skriftsprog. Det er vigtigt, at vi voksne er gode rollemodeller og gennem sproget viser respekt og anerkendelse.

Mål:

Barnet skal lære, at sproget er et nødvendigt redskab til at forstå sig selv og andre samt kunne bruge sproget, så det passer i forskellige situationer.

Barnet skal udvikle et nuanceret, anerkendende og eksperimenterende sprog

Barnet skal stifte bekendtskab med symboler, begreber, tal og bogstaver for derigennem at få en fornemmelse af, hvad de bruges til. Forståelse af symboler og bogstaver er forstadiet til at lære at læse.

Barnet skal kunne give udtryk for egne meninger, argumentere og træffe egne valg.

Barnet skal blive i stand til at kunne indgå i en samtale og beherske basal kommunikation

Barnet skal lære at kommunikere gennem flere sprog – mimik – kroppen

Sproget anvendes som opdragende faktor

Det gør vi ved at:

- tale med barnet og ikke til barnet
- respondere på det lille barns sprog ved at gengive lyde og sproglige udtryk
- vi anvender et korrekt og nuanceret sprog – ikke omskrivninger til ”babysprog”. Der er ingen grund til at barnet skal lære to forskellige ord for samme ting.
- benævner ting og situationer, så barnet kontinuerligt får udvidet sit ordforråd og få omverdenserfaring.
- sætte ord på barnets egne og de andre børns og voksnes følelser, for på den måde at lære barnet om egne og andres grænser
- ikke at rette på barnet, hvis det har sagt et ord forkert. I stedet gentager vi ordet korrekt
- lære børnene at lytte til hinanden og få en følelse af, at alle har lige meget ret til at have en mening om tingene og på den måde respektere hinanden
- læse højt. At læse bøger er en vigtig del af dagligdagen. Fortrinsvis bruges bøgerne til højtlesning men også som baggrund til selvdigtede eventyr og samtaleobjekt i forhold til illustrationerne. Bøgerne er tilgængelige. Ud over husets egen bogsamling benytter vi biblioteksbøger
- de ældste børn på Regnbuen samles i læsegruppe hver eftermiddag til frugt tid, hvor der læses kapitelbøger. Her trænes børnene bl.a. i at genformulere gårsdagens afsnit inden de tager fat på endnu et kapitel
- fortælle selvdigtede eventyr, så børnene kan aflæse mimik, kropssprog samt bruge fantasien p. g. a. den direkte kontakt barn og voksen imellem

- lave vandrehistorier, som skærper barnets evne til at lytte og bruge sin fantasi samt evne til at formulere sig, når en historie skal videreudvikles fra det ene barn til det andet
- etablere spontane og organiserede sangstunder
- lege både nye og gamle sanglege
- lytte til musik. Vi snakker med barnet om musikkens budskab (børnemusik og klassisk) Hvad er det, de synger om? Hvilke instrumenter indgår og hvordan påvirker musikken os?
- leger med rim, remser og ordlege og understøtter barnets behov for at bygge videre samt improvisere.
- vi til spisetiderne, snakker om, hvad de har med i deres madpakker og får dem til at sige med ord, hvad de gerne vil have. Vi snakker om, hvem de har leget med og hvad de har oplevet
- tale med barnet om deres mappe, hvor barnet fortæller historierne bag billederne. På Solen fungerer de i starten som pegebøger, hvor den voksne fortæller om billederne. Gradvist udvides ordforrådet og børnene bliver i stand til selv at fortælle med fagter og sprog. Ligeledes går bøgerne fra pegebøger til bøger med stigende sværhedsgrad
- anvende anerkendende sprog dvs. støtte barnet i, at det er ok at have sin egen lyst og mening, men at det ikke altid er den, der kan tilgodeses i situationen fx ”jeg kan godt forstå, at du gerne vil lege med den bil, men nu har A den, så du må vente, til han er færdig”
- de voksne er tydelige, tager ansvar og benytter et personligt sprog fx ”jeg vil ikke have, at du tager bilen fra A” i stedet for at sige ”du må ikke”, så barnet har et sted at rette sin vrede
- de voksne ikke taler sammen ved bordet, men understøtter børnenes samtale
- at lære symboler gennem spil (fx memory, billedlotteri, kend en person m.m.), på tøj eller på vejskilte, der er værd at undersøge og kopiere. Børnene opfordres til at skrive deres navn på tegninger og andre frembringelser. Nogle kan skrive forbogstavet og nogle skriver stadig med deres helt eget skriftsprog.
- bruge sproget ved konfliktløsning (se sociale kompetencer)

SOCIALE KOMPETENCER:

Mål:

Barnet skal anerkendes og respekteres som den person, det er.

Barnet skal opleve tryghed og tillid i dets relationer til både voksne og andre børn, således at barnets identitet styrkes.

Vi skal støtte barnet i at danne venskaber og at kunne indgå i grupper, hvor de kan give og opnå anerkendelse og empati samt opleve betydning og styrke i fællesskabet. Det er som medskaber af fællesskabets historie, der fortælles hver dag, at barnet bliver socialt kompetent.

Vi skal lære barnet at udtrykke egne behov og følelser.

Barnet skal kende til / øve sig i brugbare redskaber til konfliktløsning.

Barnet skal føle, at det er en del af hele husets fællesskab

Det gør vi ved at:

- skabe rammer, hvor små grupper kan lege imitations- / rollelege. Vi har mange legenicher, hvor børnene har mulighed for at lege rollelege. Vi har et puderum, hvor de 3 årige foruden at lege øver sig i at løsrive sig fra de voksne. På første sal leger gruppen af 5-6 årige, hvor de øver sig i at kunne fordybe sig i legene, aflæse legekoder samt klare konflikter
- veksle mellem aldersopdelte og blandede gruppesammensætninger
- barnet støttes i den sproglige udvikling, da evnen til at kunne kommunikere er fundamental for at kunne begå sig sammen med andre
- vi respekterer børnenes egne valg af relationer, men anser det for vores opgave at hjælpe børnene med at få øje på nye lege- / aktivitetskonstellationer (- jeg passer ind i flere sammenhænge end jeg troede: fx Peter bliver afvist af en gruppe børn, der leger med togbane, da han spørger, om han må være med. Pædagogen spørger, om det er ok, at han kigger på, hvordan de leger legen. På den måde kan man på sigt danne basis for en inddragelse i gruppen).
- vi voksne er medskabere af nye legerelationer, så børnene der igennem får øje på nye legesammenhænge; altså hjælpe dem med at tage initiativ til nye sociale fællesskaber. F.eks. en gruppe på 3 børn leger (far-mor-børn) i bålhytten. Mikkel kredser rundt om hytten og forsøger at blive indlemmet, men forgæves (han er ikke normalt med i gruppen). Her hjælper den voksne med at finde en "rolle" til Mikkel så han kan accepteres i gruppen. Den voksne spørger, om de ikke mangler én til at hjælpe med nogle opgaver. Jo siger to piger i gruppen, vi mangler én til at samle bær og hente vand. I løbet af få minutter er han en aktiv del af gruppen. På denne måde skaber vi social rummelighed og overskud. I andre sammenhænge og specielt på Solen, vil det være nødvendigt, at den voksne er aktivt deltagende og dermed er katalysator for samspillet (fx Tre børn leger i dukkekrogen. Et barn kommer hen og vil være med men bliver afvist. Pædagogen tager barnet i hånden og spørger, om det er her, man kan få en kop kaffe. Barnet og pædagogen får kaffen og ofte ender det med, at

- barnet kommer med i legen)
- lære børnene at være aktivt deltagende i fællesskabet. Fx kan formiddagssamlingen ikke fungere, hvis ikke alle deltager og respekterer fælles regler med at lytte til hinanden og ikke afbryde, når et barn taler
 - børnene lærer at hjælpe hinanden i garderoben, når en vanskelig knap driller eller en sko er blevet væk
 - børnene i samarbejde med en voksen hjælper med at dække bord og fordele madkasser
 - vi har små arbejdsgrupper men også i forberedelserne til de store projekter som fx bedsteforældredag og overnatning arbejder vi ud fra børnenes forskellige udviklingsniveauer med fællesskabsfølelsen samt respekten for hinanden
 - lære børnene, at vi ikke kan nå målet, hvis vi ikke hjælper hinanden
 - vi tager fælles udflugter fx bondegårdstur, springhal, lyngtur
 - understøtte de børn, der er tilbageholdende i gruppen og derved får en svagere position. Vi hjælper barnet med at formulere sig og roser det for at have en mening. Samtidig er der børn, der skal lære at give plads til andre og i fælles lege sørger vi for, at det ikke altid er de børn, der gør mest opmærksom på sig selv, der kommer i centrum
 - vi i konflikter spørger deltagende ind til, hvad problemet er og sørger for at høre alle parter i konflikten (se bag om barnets intentioner). Vi er ikke dommere, men hjælper børnene til at fortælle hinanden, hvorfor de er blevet vrede eller sure og på den måde får sat ord på følelserne.

BARNETS ALSIDIGE PERSONLIGE UDVIKLING:

Mål:

Barnet skal udvikle selvværd, troen på egen værdi og mærke, at det bliver set og anerkendt som den person, det er.

Barnet skal udvikle sig til at være et robust og selvstændigt barn, der selv kan tage initiativ.

Barnet skal opleve sig selv som en værdifuld deltager i og medskaber af et socialt og kulturelt fællesskab.

Barnet skal udvikle rummelighed og kunne udvise åbenhed og respekt over for andre.

Det gør vi ved at:

- give plads til barnets følelser. Fx giver vi barnet lov til at være ked af det, når mor eller far går. Vi fortæller det, at vi godt kan forstå, det er ked af det og giver os tid til at lytte og trøste. Har barnet ikke behov for at komme ind i en legesammenhæng lige med det samme, støtter vi det i at få den ro, det har brug for : f.eks. sidde hos en voksen, eller sidde i sofaen og kigge i en bog.
- se det enkelte barn. Fx være opmærksom på barnets adfærd. Er det glad? Er det ked af det? Og finde ud af hvorfor, således at man kan understøtte det.
- vi er åbne over for barnets egne ideer og ønsker. Når barnet kommer med forslag, store eller små, vil vi gerne efterkomme dem. ”Må jeg spise i hulen sammen med...?” ”Skal vi ikke tage madpakker med i skoven?” ”Må vi tage dukkerne med udenfor?” osv. Et barn fra Solen kan spørge: ”Må jeg komme med oven på og lave gymnastik?” Vi er opmærksomme på at rose barnet for det gode initiativ. Kan det ikke efterkommes, anerkender vi barnets ide og siger: ”Jeg kan godt forstå, at du kunne have lyst til at komme med. Det kunne have været rigtig sjovt at have dig med, men lige netop i dag kan du ikke komme med. Jeg vil prøve at huske næste gang, vi laver gymnastik, at du gerne vil være med.”
- vi udfordrer barnet ud fra dets udviklingsniveau. Det er vigtigt, at vi voksne har øje for, at et barn ved, hvad det har lyst til, men ikke hvad det har brug for. Der er børn, der altid vælger en skovtur, rytmik eller andre bestemte aktiviteter fra evt. fordi de ikke har mod på det. Fx: et barn har ikke lyst til at gå balancegang på en træstamme, selv om det ser de andre børn udfolde sig. Vi tilbyder et samarbejde ved at tage barnet i hånden og næste trin kan være, at barnet opfordres til gøre det alene. Denne praksis anvendes også på Solen fx når et barn skal lære at kravle op og ned af trip trap stolen og stigen til puslebordet og barnevognen.
- vi har mange traditioner og tilbagevendende begivenheder / aktiviteter i løbet af året, som gør børnene til værdifulde deltagere i fællesskabet og som stimulerer deres kompetence fx forberedelser til fællesprojekter,
- have formiddagssamling, musikforløb m.m.
- samtaler omkring mapperne / børnenes livshistorie bibringer barnet en forståelse af, hvilke sammenhænge det er en del af.
- vi roser børnene, når de viser initiativ for et barn, der er ked af det enten ved at hente en voksen eller trøste det. Det kan også være et barn, der ser en ”herreløs” bamse ligge på gulvet og instinktivt tror, at bamsens ejermand savner den og straks eftersøger ham eller

hende. Når et barn er i besiddelse af selvværd, har det ressourcer til at hjælpe og have omsorg for andre.

- vi understøtter børnenes dannelse ved at lære dem et respektfuldt sprog, ikke bande eller sige nedsættende udtryk fx "Din mongol", lytte til hinanden og ikke afbryde, hilse goddag og sige farvel.
- at respektere barnet, er også at lære det at indgå i sammenhænge som det ikke ønsker at være en del af. F.eks. vi skal til at spise frugt samt holde afskedsfest med is. Madpakkerne er delt ud og en 6-årig ser at han skal sidde mellem to 3-årige. Han udtrykker klart, at han ikke vil sidde mellem to pattebørn. Den voksne siger: "det bliver du nødt til". Drengen siger: "så skal jeg bare ikke have noget", og sætter sig i sofaen. Den voksne siger: "når du har valgt ikke at vil have frugt, går du bare ud på legepladsen, og så kan du heller ikke være med til afskedsfesten". Drengen går ud. Lidt efter går den voksne alligevel ud og taler med ham, og får ham med tilbage til den oprindelige plads, og frugtmåltidet fortsætter i en god stemning.
- vi tager emnet mobning og drilleri op på samlingsstunden og bruger dukketeater, brydekampe, aftaler om fælles regelsæt som løsningsmodel

KROP OG BEVÆGELSE:

Mål:

Barnet skal opleve bevægelsesglæde og opleve, at det er rart at bruge sin krop

Barnets motorik skal stimuleres således, at barnet får lyst til at eksperimentere med samt udfordre sig selv

Barnet skal tilegne sig viden om sin egen krop og få en god kropsfornemmelse

Barnet skal lære at sanse gennem kroppen

Barnet skal have en viden om sund og nærende kost samt hygiejne

Barnet skal blive selvhjulpen

Det gør vi ved at:

- skabe rammer, hvor børnene oplever glæde ved at bevæge sig og hvor motorikken kan afprøves og styrkes. På legepladsen har vi følgende muligheder: cykler, klatreområde, gynger, niveauforskelle, balancestubbe, klatrevæg, balancetrekant med tov, stort græsareal, hvor vi leger regellege, sanglege og fangelege samt spiller fodbold.
- vi har et stort hus med et puderum, der indeholder mange madrasser og grupperum, hvor der gives mulighed for roligere aktiviteter. På første sal har vi et stort rum – Himmelrummet – hvor der er mulighed for ”større armbevægelser”
- vi sørger for at skabe motoriske udfordringer gennem ture til skoven og stranden, springhal, svømmehal og badebassin (Solen). I skoven kan de få lov til at løbe hurtigt, kravle op og ned af bakker, rapple på skrænter, gå balancegang på tov mellem to træstammer. I springhallen kan børnenes motorik udfordres på alle plan via løb, hop på trampolin, hop i skumpudebassin. I svømmehallen får børnene lov til at pjaske, lege i vand og samtidig får de en højere grad af kropsbevidsthed.
- vi ser børnene, når de øver sig, bruger tid på gentagelser og kommenterer, hvad de gør og det nye, de har lært sig og måske tilskynder vi til næste udfordring.
- vi stimulerer børnenes sanselighed ved at vores legeplads er indrettet med duft og spiselige planter / buske
- lege med berøring fx fangelege, kluddermutter, vaskemaskineleg o. lign.
- vi giver massage både med hænderne og med pigbolde
- vi giver børnene en viden om sund kost ved at tale med dem om, hvad der er sundt og usundt. På Solen hænger der plancher med collager af frugt, grønsager og andre madvarer opdelt i kategorier og farver, så vi kan snakke med børnene om kost.
- vi har besluttet at minimere sukkerforbruget mest muligt fx har vi ved børnenes velkomstfest erstattet flødeboller / lagkage med frugt. Til børnehavens fødselsdag serverer vi hjemmebagt bollekagemand i stedet for bagerens kagemand
- vi serverer et sundt energimåltid om formiddagen
- vi laver bålmad, og bruger vores egne bær til fremstillingen af syltetøj. Børnene
- vi har etableret et samarbejde med forældrene omkring eftermiddagsmåltidet, og der er udarbejdet principper for måltidets indhold og sammensætning

- at lære børnene nødvendigheden af at vaske hænder før et måltids begyndelse og efter toiletbesøg
- vi støtter børnene i at blive selvhjulpne ved at give dem tid og ro til at kunne lære det fx tage tøj af og på, rydde op, hente det man har brug for, selv kravle op og ned

SMTTEMODEL, KROP OG BEVÆGELSE:

Sammenhæng:

Al forskning peger på, at børn generelt bevæger sig for lidt og dermed bliver udsat for livsstilssygdomme (fedme, diabetes og hjertekarsygdomme)

Mange børn bliver transporteret i bil og cykelvogn til og fra institutionen. Ligeledes bliver de transporteret i klapvogn i en længere periode end de tidligere blev.

Vi lever i en tempofyldt og struktureret hverdag, og denne har afsmittende virkning på børn.

Det samfund, som vores børn skal eksistere i som voksne, vil blive et samfund bestående af mange stillesiddende jobs.

Mål:

Barnet skal opleve bevægelsesglæde og opleve, at det er rart at bruge sin krop

Barnets motorik skal stimuleres således, at barnet får lyst til at eksperimentere med samt udfordre sig selv.

Barnet skal tilegne sig viden om sin egen krop og få en god kropsfornemmelse.

Barnet skal lære at sanse gennem kroppen

Barnet skal have viden om sund og nærende kost samt hygiejne.

Barnet skal blive selvhjulpen.

Tegn:

Vi vil opnå, at børnene har større udholdenhed på ture ud af huset.

Vi vil, at børnene ved aktivt at bevæge sig opnår en højere grad af koncentration og lydhørhed

Vi vil, at børnene lærer at slappe af og finde "en indre ro"

Tiltag:

Der planlægges ture af en længere varighed, så børnene opøver deres kondition

Vi vil begynde formiddagssamlingen med dans / gymnastik, således at børnene får brændt noget krudt af

Vi vil hjælpe hinanden med at finde på spændende bevægelseslege på legepladsen

Massagen intensiveres

De ældste børn på Solen deltager i svømning sammen med regnbuebørnene

Ture i springhal

Vi låner bøger på biblioteket, der beskriver kroppens opbygning og dens funktion

Vi sætter ekstra fokus på håndhygiejnen og bruger formiddagssamlingen til at tale med børnene om, hvorfor det er vigtigt at vaske hænder

Forældrebestyrelsen har udarbejdet en pjece, der redegør for eftermiddagsmåltidets indhold og sammensætning. Denne forventes uddelt snarest.

Evaluering:

Emnet ”Krop og bevægelse” vil løbende blive evalueret på personalemøder. Der ophænges dokumentation, der senere samles i en mappe. Denne dokumentation er også rettet mod børnene, der herigennem får opmærksomhed omkring og mulighed for refleksion på området.

Frugtordningen vil blive evalueret på forældre- og bestyrelsesmøde.

Der laves praksisfortællinger, der skal understøtte billeddokumentationen.

Dokumentation af de seks læreplanstemaer:

Vi tager udgangspunkt i barnets mappe, som det får, når det begynder i institutionen. I denne beskrives vigtige begivenheder i barnets udvikling illustreret med barnets tegninger, fotos samt andet relevant materiale. Mappen indeholder ligeledes private- og familiefotos med tilhørende tekst. Vi vil fremover intensivere vores fotodokumentation i forhold til de seks læreplanstemaer, således at denne bliver mere målrettet.

Inden billederne sættes ind i barnets mappe, vil disse blive anvendt som dokumentation i forhold til forældrene. Endvidere indeholder stuernes whiteboardtavler hver dag en grundig beskrivelse af dagens pædagogiske aktiviteter. Vi overvejer dog, at afskaffe denne form for skriftlig dokumentation, da denne ikke kan gemmes på lang sigt. I stedet vil vi anskaffe os en skrivepult med tilhørende dagbog, hvor vi kan beskrive læreplanstemaerne via hverdags- og praksisfortællinger. Disse beskrivelser kan gemmes og indgå som dokumentation sammen med fotos i barnets mappe.

Dokumentationen er et fælles anliggende, men i forbindelse med indsatsområder vælger den voksne personlige tiltag, som vedkommende sørger for, at der også er dokumentation for.

Læreplanstemaerne vil også indgå i forældresamtalerne.

Konkrete beslutninger og evalueringer vedrørende læreplanstemaerne er tilgængelige i vores personalemødereferater.

Samarbejdet med forældre og forældrebestyrelse:

Gensidig respekt og åbenhed over for hinanden er nøgleordet i forhold til samarbejdet med forældre og bestyrelse. Vi ser det som en dynamisk drivkraft at møde forskellige familier med andre livsværdier/verdner, holdninger og erfaringer. Det er vores mål, at vi på en fordomsfri og troværdig måde kan tage ved lære af hinanden og mødes i det, der gavner barnet mest muligt. Vi vil medvirke til at give forældrene et helt og nuanceret billede af barnet, og vi vil altid stå til rådighed med vejledning og rådgivning, når det er nødvendigt.

I forhold til bestyrelsen forventer vi, at den vil være med til at tage et overordnet medansvar for institutionens pædagogiske og økonomiske drift. Vi vil bestræbe os på at have et højt informations- og kommunikationsniveau. Denne skal være med til at danne baggrund for bestyrelsens engagement i forhold til arbejdet med f.eks. : institutionens værdier og principper m.m. . Vi tror ligeledes, at virksomhedsplanen (inkl. pædagogiske læreplaner) kan være med til at danne basis for frugtbare diskussioner og meningsudvekslinger. Vi vil gerne sætte fokus på et tæt og tillidsfuldt samarbejde mellem ledelsen og bestyrelsesformanden, så denne kan fungere som en slags sparringspartner. Bestyrelsesformanden skal i særlig grad orienteres om såvel store som små hændelser i institutionens hverdag, og via denne indsigt hjælpe med at prioritere de opgaver, der skal fremlægges for bestyrelsen.

Forældrebestyrelsen (formelle krav):

Bestyrelsen her i huset er sammensat af 5 forældrerepræsentanter fra forældregruppen, 2 medarbejdere fra personalegruppen samt 2 forældresuppleanter.

Forældremedlemmerne, som består af tre gengangere og to nye, vælges for 2 år ad gangen.

Personalet er repræsenteret af lederen og en blandt det øvrige personale.

Hvert år har vi valg til bestyrelsen, hvor forældrerepræsentanterne samt 2 suppleanter vælges. Her er der desuden tradition for, at vi tager en snak om, hvilke forventninger der er til institutionsbestyrelsen og hvilke ønsker, der måtte være til det fremtidige arbejde.

Da bestyrelsen har indflydelse på de pædagogiske principper, der arbejdes efter i huset, er det vigtigt, at den er sammensat af et repræsentativt udsnit af forældregruppen.

Bestyrelsen er bl.a. medbestemmende og ansvarlig for:

- institutionens overordnede målsætning
- de pædagogiske principper
- godkendelse og evaluering af læreplaner
- forældresamarbejde
- ansættelse af nyt personale
- indretning (fysiske rammer)
- husets økonomi

Det er også bestyrelsens formål at bidrage til, at der opnås det bedst mulige samarbejde mellem forældregruppen, personalegruppen og institutionens leder.

Der afholdes møder med faste intervaller(ca. 5 til om året), dog mindst 4 gange om året. Alle er velkomne til at komme med forslag til dagsorden eller rette henvendelse direkte til bestyrelsesmedlemmerne, hvis der er emner, der ønskes drøftet. Referater fra møderne uddeles til alle forældre og indgår som et fast punkt på dagsordenen på efterfølgende personalemøder.

Principper for Den Integrerede Institution Riisvangen vedtaget af forældrebestyrelsen:

Kost:

- Hensigten med institutionens kostpolitik er at **fremme børns glæde** ved sund og nærende kost samt ved samværet omkring måltidet.
- Det tilstræbes, at børnene **får mulighed for at vælge** mellem forskellige typer mad. Der bør lyttes til børnenes ønsker. Børns smag skal respekteres.
- Det tilstræbes, at børnenes forhold til mad også gøres til **en god sanselig oplevelse**.
- Det tilstræbes, at begrænse børnenes indtag af sukker i institutionen – dog under hensyntagen til stedets traditioner.

Legetøj:

I forbindelse med debatten om phthalater (giftige blødgørere) i legetøj, har bestyrelsen besluttet følgende principper vedrørende vurdering af børnehavens legetøj og fremtidigt indkøb af nyt legetøj til institutionen.

- Det legetøj, som findes i institutionen må ikke indeholde sundhedsskadelige midler (giftige farvestoffer eller kemiske blødgørere). Den til enhver tid gældende lovgivning på området skal overholdes.
- Ved anskaffelse af nyt legetøj til institutionen skal der udelukkende indkøbes kvalitetsprodukter fra producenter, der garanterer, at deres varer ikke indeholder sundhedsskadelige stoffer.
- Bestyrelsen henstiller til institutionens personale, at man holder sig ajour m.h.t. information om sundhedsskadelige stoffer i legetøj og handler herefter.

Musik og bevægelse:

- Musik og bevægelse skal indgå som en integreret del af dagligdagen i institutionen.
- Institutionen bør styrke initiativer, som fremmer børns og voksnes glæde ved at synge både i institutionen og som et samarbejde med hjemmene.
- Der gives børnene mulighed for at lytte til og sanse musikken, hvorved børnenes koncentrationsevne opøves.
- Man bør tilstræbe et nuanceret musikvalg.

Legepladsen:

- Det tilstræbes, at legepladssikkerheden altid lever op til de til enhver tid gældende regler på området (Daginstitutionshåndbogen).
- Det tilstræbes, at legepladsens indretning giver rig mulighed for stimulering af alle kroppens sanser, ligesom børnenes motorik udfordres.

- Det tilstræbes, at legepladsen tilgodeser pladskrævende fællesaktiviteter såvel som afgrænsede rum for privat leg / aktivitet.
- Det tilstræbes, at legepladsens materialevalg giver børn og voksne mulighed for at eksperimentere og indeholder fleksible og flytbare elementer.

Institutionens regler for brug af inde- og uderum.

Indenfor:

Grupperum:

I disse rum vil/skal der altid være en voksen til at stede. Dog vil der kunne opstå perioder, hvor den voksne forlader stuen (når et barn skal have hjælp på toilettet eller lign.), og en gruppe vil være alene tilbage. En gruppe (max. 2 store) vuggestuebørn må lege alene på Solen (grupperummet). Deres leg vil være under opsyn af en voksen hvert 10. min. Ligeledes må en gruppe (max. 6) børnehavebørn lege på Regnbuen (grupperummet). Gruppen vil være under opsyn af en voksen hvert 10. min. Grupperne skal være homogene og er sammensat ud fra et pædagogisk skøn.

Fortælle- og eventyrrum / Himmelrum:

Vi vurderer nøje ud fra et velkvalificeret pædagogisk skøn, hvem der må få lov at lege i rummene ovenpå. Gruppen (må aldrig overstige 6 børn) skal være homogen. Det skal hovedsageligt være en gruppe bestående af de største børn (førskolebørn), men vurderingen tager sit udgangspunkt i barnets udviklingsniveau og gruppesammensætning. Den voksne, der giver børnene lov til at lege ovenpå, har hovedansvaret for, at der bliver ført tilsyn med gruppen med passende tidsintervaller (hvert 10. min.). Med opsyn / tilsyn mener vi, at det er tilstrækkeligt at lytte ved døren indtil rummet, hvor børnene opholder sig. Vi mener, at det vil få uheldige konsekvenser for børnenes leg, hvis vi afbryder denne med vores fysiske tilstedeværelse og kontrollerende funktion.

Puderum:

Der skal ligeledes være kontinuerlig tilsyn med børnene i pudrummet. Gruppen bliver sammensat ud fra et pædagogisk skøn. Den voksne, der giver børnene lov til at lege i pudrummet, har ansvaret for, at der bliver ført tilsyn med passende tidsintervaller (hvert 10. min.)

Udenfor:

Sovende Sol-børn:

Der vil blive ført tilsyn med sovende børn på Solen.

Legepladsen:

Efterhånden som børnene (Regnbuen) bliver færdige med at tage tøj på i garderoben, efter at de har spist frokost, må børnene gå på legepladsen. Der følger

en voksen med ud på legepladsen, når antallet af børn overstiger 6 børn.

En lille gruppe børn (max. 6) må lege på legepladsen uden voksentilstedeværelse. Den voksne, der giver børnene lov til at lege på legepladsen, har hovedansvaret for at der bliver ført tilsyn opsyn med gruppen. Opsynet med gruppen vil blive udført med passende tidsintervaller (hvert 10. min.) Gruppens sammensætning skal altid bero på en konkret vurdering og ud fra et pædagogisk skøn.

Der vil blive ført tilsyn med sovebørnene i puderummet af den voksne, der befinder sig på legepladsen.

MÅLBESKRIVELSE FOR DAGINSTITUTIONER §3

Daginstitutionerne i Århus har til opgave, i tæt samarbejde med forældrene at skabe et socialpædagogisk miljø, der supplerer hjemmets opdragelse af børnene.

Det tilstræbes, at barnet udvikler sig til et åbent og selvstændigt menneske, der har vilje til at samarbejde, og som på demokratisk vis søger at anvende sin viden til at forbedre egne og andres livsvilkår.

Daginstitutionerne må derfor tilbyde børnene tryghed samt give dem mulighed for oplevelser, der stimulerer deres trang til at udforske omgivelserne således, at deres erfaringsområde udvikles og deres aktivitet fremmes. Denne opgave søges fremmet under hensyntagen til børnenes forskellige alders- og udviklingstrin og med respekt for barnets ret til en barndom og til selvbestemmelse. Der må lægges vægt på tætte kontakter mellem det enkelte barn og de voksne.

Brugen af leg og frirum, hvor børnene kan dyrke egne initiativer, og udfolde sig på egne præmisser er væsentlig. I kombination hermed gennemføres planlagte tilbud og fælles aktiviteter, hvor børnene sammen med de voksne kan engagere sig i kreative og praktiske gøremål, kulturelle udfoldelser og andre fælles udfoldelser, der kan støtte det enkelte barns udvikling og evne til at samarbejde og til at fungere sammen med andre.

Daginstitutionen må derfor kunne tilbyde spændende, inspirerende og gode fysiske omgivelser, der giver mulighed for både fysisk udfoldelse, fælles aktiviteter, leg i mindre grupper og muligheden for at være sig selv.

Daginstitutionen må tilbyde en høj grad af omsorg for barnet, både følelsesmæssigt og praktisk, herunder omsorg for barnets sundhedsmæssige og hygiejniske forhold.

Daginstitutionen betragtes som en del af det omgivende lokalsamfund og søger at indgå i det lokale liv og samarbejde i det omfang, det er muligt.

Daginstitutionen har en forpligtelse til at tilrettelægge institutionens drift og arbejde med en bevidsthed om beskyttelse af det omgivende miljø, både lokalt og globalt.

Daginstitutionen skal tilstræbe integration af børn fra andre lande og kulturer, børn med handicaps og børn med særlige behov i øvrigt.

Med disse formål skal der udvikles ledelsesformer, der indebærer det bedst mulige samarbejde mellem institutionens ledelse, personale og forældre. Dette sker under iagttagelse af de gældende regler for personalepolitik i kommunen;/Magistratens 3. Afdeling.

Kilde: ”Vedtægt for styrelse af kommunale daginstitutioner i Århus kommune”
(Vedtægterne, herunder Målbeskrivelsen, er under revidering p.t.)

Serviceovens overordnede målsætning § 8

Stk. 2

Dagtilbudene skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og støtte det enkelte barns tilegnelse og udvikling af sociale og almene færdigheder med henblik på at styrke det enkelte barns alsidige udvikling og selvværd og at bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

Stk. 3

Dagtilbudene skal give børn mulighed for oplevelser og aktiviteter, der bidrager til at stimulere barnets fantasi, kreativitet og sproglige udvikling, samt give barnet rum til at lege og lære og til fysisk udfoldelse, samvær og mulighed for udforskning af omgivelserne.

Stk. 4

Dagtilbudene skal give børn mulighed for medbestemmelse og medansvar og som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed og evner til at indgå i forpligtende fællesskaber.

Stk. 5

Dagtilbudene skal medvirke til at give børn forståelse for kulturelle værdier og for samspillet med naturen.

Årsplan :

Januar:

Februar:

Fastelavnsfest.

Fastelavnsfest på plejehjemmet Abildgaarden

Marts / april :

Påskeskattejagt

Temaprojekt på tværs af Solen og Regnbuen.

Bedsteforældredag

Maj:

Fællesprojekt som optakt til overnatning

Overnatning

Arbejdseftermiddag på legepladsen

Juni:

Børnehavens fødselsdag

Skt. Hansfest

Bondegårdstur

Farvel-fest for de kommende skolebørn

Juli:

Sommerferie – lukket 29 + 30

August:

Lyngtur

September:

Valg til forældrebestyrelse

Arbejdseftermiddag

Besøg i Springhallen

Oktober:

Efterårsfest

Opstart af førskolegruppe

Opstart af læsegruppe

November:

Forældremøde

December:

Julefrokost på Solen og Regnbuen

Besøge nissen i skunken

Børnene får på skift besøg af vandrenissen

Bolchefremstilling

Julesang på plejehjemmet Abildgaarden

Juleskovtur

(se en mere detaljeret beskrivelse af vores traditioner i forældreoplysningsbogen)

Institutionens virksomhedsplan/pædagogiske læreplan er godkendt af forældrebestyrelsen i august 2006 :

Lena S. Walters (formand)

Eva Balling (næstformand).....

Malene Stavnsbo.....

Jeanette Brejning.....

Alex T. Porsborg.....

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	s. 2
Værdier.....	s. 2
En beskrivelse af Solens praksis.....	s. 3
En beskrivelse af Regnbuens praksis.....	s. 6
De seks læreplanstemaer / pædagogiske mål	
Kulturelle udtryksformer og værdier.....	s. 10
Naturen og naturfænomener.....	s. 13
Sprog.....	s. 15
Sociale kompetencer.....	s. 17
Barnets alsidige personlige udvikling.....	s. 19
Krop og bevægelse.....	s. 21
Smittemodel, krop og bevægelse.....	s. 22
Dokumentation af de seks læreplanstemaer.....	s. 23
Samarbejde med forældre og forældrebestyrelse.....	s. 24
Forældrebestyrelsen (formelle krav).....	s. 24
Principper for Den Integreerede Institution Riisvangen vedtaget af forældrebestyrelsen.....	s. 25
Målbeskrivelse for daginstitutioner § 3.....	s. 28
Serviceovens overordnede målsætning § 8.....	s. 29
Årsplan.....	s. 30
Bestyrelsens godkendelse af virksomhedsplan / læreplan.....	s. 32